

Комисија је дана 24.12.2019. године (деловодни број:1305) доставила директору Педагошког завода Војводине Стручно мишљење о рукопису превода Уџбеника у којем се констатује следеће:

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Информатика и рачунарство 6, уџбеник за шести разред основне школе, на русинском језику и писму, ауторке Светлане Мандић, издавача Klet д.о.о. Београд. Констатује се да је горе наведени уџбеник Информатика и рачунарство 6, уџбеник за шести разред основне школе превод Уџбеника исте ауторке, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача Klett д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00118/2019-07. Уџбеник обухвата три тематске целине: *Информационо-комуникационе технологије (ИКТ); Дигитална писменост; Рачунарство*. На крају Уџбеника налази се *Речник непознатих речи, Литература и Линкови до коришћених материјала*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

- на унутрашњој страни корица – недостаје превод упутства за активацију е-издања и упутства за покретање QR кодова
- страна 2 – реч: **формоване** заменити речју: **оформйоване**, реч: **Формоване** речју: **Оформйоване**; у русинском преводу недостају подаци у вези са штампом и тиражем; недостаје решење о одобрењу уџбеника Министра просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије као и број решења;
- страна 3 – у 3. пасусу реч: змисту заменити речју: материј
- страна 10 – речи: розличней наменки исправити: за розличну наменку; недостаје QR код
- страна 12 – код назива елемената 2. слике иза тачака 1, 2, 3 и 4 ставити тачке (на крају објашњења)
- страна 19 – реч: поруку заменити са: поручењом (СМС поручењом)

- страна 23 – у првом реду речи: *Информатика*, и *Ствари за екскурзију* искосити
- страна 31 – доле у табелама исправити бројеве одељења: VI₁, VI₂, VI₃ (на два места)
- страна 33 – 2 ред у табели, речи: После тога исправити: Потим
- страна 35 – у називу елемента слике исправити предлог и наставке: Додаване новог шора под означеним шором уместо: попод означеног шора
- страна 43 – препорука: на слици доле може се убацити преведени текст о делфинима (са 27. стране русинског превода)
- страна 45 – речи: *Моя оглашка* искосити (тачка 7)
- страна 46 – речи: **рахункарска графика** затамнити
- страна 49 – исправити резолуцију: 640 x 400 (уместо: 640 x 40)
- страна 51 – између речи: копирац у истеј слици уметнути речи: на друге место (копирац на друге место у истеј слици)
- страна 50 реч: Одрезую заменити речју: Вирезую (Вирезую ше часци слики.)
- страна 57 – реч: ушорјованя заменити речју: дорабяня (... оправаня, дорабяня и одстраньованя...)
- страна 61 – 2. и 3. пасус од краја спојити у један (... едноставно. У просторе за...)
- страна 65 – реч: Информатики написати великим почетним словом (у називу предмета: ... зоз задатками з Информатики и рахункарства под меном...)
- страна 67 – испред назива за екстензију уметнути тачку: .AUP.
- страна 69 – натпис поред горње слике исправитизавршетак речи, уместо: аудио-записа исправити: аудио-запису
- страна 70 – реч: звука исправити у: звуку (на три места) – код назива елемента слике
- страна 71 – реч: гласа исправити: гласу (у називу слике); реч: звука исправити: звуку
- страна 74 – недостаје QR код
- страна 77 – реч: **Insert** затамнити; реч: икончкох исправити: иконкох
- страна 79 – у табели иза последњег реда ставити тачку на крају реченице; реч: за исправити: поза (Објект ше премесца поза шицки други објекти.)
- страна 80 – реч: звука исправити у: звуку (5 пута), страна 81 (4 пута)
- страна 81 – реч: аудио-записа исправити: аудио-запису
- страна 91 – између речи: клима пошорене уметнути цртицу: клима-пошорене (сложеница)
- страна 97 – затворити заграду на крају 4. пасуса: IP адресу).
- страна 99 – у табели синтагму: скорей шицкогo заменити речју: насампредз (... наменени насампредз медийским...)
- страна 101 – реч: Вай-фай написати великим почетним словом

- страна 104 – на крају 3. реда избрисати једну запету вишка; реч: поруки заменити речју: поручења (на два места, у тексту и испод слике)
- страна 105 – велика слова: HYPERLINK избрисати; реч: поруки заменити речју: поручења (на 5 места у тексту, 3 пута на слици, 2 пута поред слике великим словима: ПОРУЧЕЊА); реч: порукох заменити речју: поручењох
- страна 107 – реч: поруки заменити речју: поручења (6 пута); реч: порукох заменити речју: поручењох (3 пута); реч: порука заменити речју: поручење; реч: порукама заменити речју: поручењима; реч: *Sent* искосити; речи: лебо, або изравнати (не треба италики: *Deleted* лебо *Trash*, *Spam* або *Junk Email*); реч *Compose* посветлети
- страна 108 – реч *Send* посветлети;
- страна 113 – не преводити скриншот сајта Издавачке куће Klett, као ни назив њене веб-адресе
- страна 122 – реч: порука заменити речју: поручење
- страна 138 у 2. табели избрисати вишка тачку иза речи: ДАКЕДИ
- страна 141 – слова *CC* искосити (на 3 места)
- страна 160 – у једнакости: а = 5 слово: а посветлети
- страна 161 – реч: исправно променити у: правилно, и у табели: **Исправно** променити у: **Правилно**; реч: исправне променити у: правилне
- страна 162 – реч: Исправно променити у: Правилно
- страна 167 – речи у табели: **Опреаџиџа** почети великим словом, остале речи у тој колони почети малим словом (реалне, џалочислови, остаток)
- страна 168 – недостаје QR код
- страна 174 – реч: вивидџоваче исправити: ровидџоваче; исправити погрешно написнао влаџито име, уместо: Игор, Игора треба: Игор (2 пута), Игора (2 пута)
- страна 194 – у табели у другом реду недостаје тачка на крају речениџе
- страна 195 – у првом реду у тексту реч: *заџпороване* искосити; Избрисати текст изнад табеле са десне стране: „Виџаховџоване новеџ вредносџи заџпорованого.“
- страна 199 – из неједнакости избрисати непотребан размак: $x>0$
- страна 202 – недостаје QR код и назив слике: Повторџоване розказох
- страна 203 – реч: поруку заменити речју: поручење
- страна 205 – недостаје QR код
- страна 213 – реч: коритњавка посветлети; уместо тога затамнити претходну синтагму на почетку речениџе: **Ѓџаџика коритњавка**
- страна 217 – у доњој табели речи: **Наџва проеџкта** исправити: **Наџва проеџктнеџ активносџи**
- страна 219 – повећати повлаку на крају одреднице: **гуџел while** –

- страна 220 – код одреднице **жридлови код** затамнити речи: **програмски код**; код одреднице: **кодване** затамнити реч: **програмоване**;
- страна 221 – одредницу: **пасма** почети малим почетним словом; код одреднице: **провајдер** затамнити: **интернет провајдер**; код одреднице: **ретушоване** реч: ушорйованя заменити речју: дорабяня; код одреднице: **синтакса програмског језика** у синтагму: за виписоване уметнути реч: правилне (...множество правилах за правилне виписоване...)
- страна 222 – код одреднице: **стринг** затамнити реч: **пошорованосц**; код одреднице **централна процесорска јединка** затамнити реч: **процесор**
- страна 223 – препорука да се Литература не преводи, већ наведе у оригиналу
- страна 224 – подаци о СІР – Каталогизација у публикацији нису преведени
- Напомена: бројни скриншотови српских сајтова превођени су на русински. Треба добро размислити да ли је то исправно, с обзиром да у реалности такви сајтови не постоје. Можда је боље поменуте скриншотове оставити у оригиналу, односно на српском језику (јер сва деца знају српски и користе га за претраживање интернета), као и дугмиће са командама (евентуално оставити превод), као што је у српском уџбенику учињено са енглеским сајтовима и програмима за које не постоји српска верзија. Наведене слике налазе се на следећим страницама: 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 32, 68, 69, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 127, 133, 135, 136, 138, 139.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 (четири). Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.